

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania S. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Warszawie
o podjęcie wypłaty emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 sierpnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 29 czerwca 2022 r., sygn. akt III AUa 2267/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie, wyrokiem z dnia 29 czerwca 2022 r., zmienił zaskarżony przez organ rentowy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 września 2021 r. i oddalił odwołanie S. K. od decyzji pozwanego w przedmiocie wypłaty świadczenia emerytalnego w zbiegu.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik odwołującego się, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, powstałych na tle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 (OSNP 2019

nr 9, poz. 114) oraz uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, OSNP 2022 nr 6, poz. 58), które są zasadniczo sprzeczne i prowadzą do różnego zastosowania art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej ustawa emerytalna). Nadto ustawą z dnia 15 maja 2022 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1115) dodano art. 15aa, który pozwala żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w służbie po dniu 1 stycznia 1999 r. na łączne pobieranie emerytury wojskowej z cywilną, co z kolei obligowało Sąd Apelacyjny do oceny naruszenia konstytucyjnych zasad niedyskryminacji w związku z nowym stanem prawnym. *Per saldo* odstępianie od poglądu wyrażonego w wyroku I UK 426/17 nie było trafne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania, bowiem problemy prawne, jakie przedstawia skarżący zostały już rozstrzygnięte uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (OSNP 2022 nr 6, poz. 58), zgodnie z którą ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 7 ustawy zaopatrzeniowej).

W uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił powody, dla których nie można zaakceptować stanowiska skarżącego (powinienem otrzymywać świadczenia w zbiegu), a tym samym wyznaczył standard interpretacyjny, który

obecnie nie pozwala akceptować wykładni prezentowanej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 (OSNP 2019 nr 9, poz. 114).

O ile skarżący jest uprawniony kontestować skutki uchwały poszerzonego składu Sądu Najwyższego, podnosząc – jak we wniosku – różne argumenty, o tyle tego rodzaju argumentacja na składa się na wskazane podstawy przysądu, bowiem celem uchwały było ujednolicenie praktyki orzeczniczej w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy. Wątek braku formalnej mocy wiążącej orzecznictwa Sądu Najwyższego - poza związaniem wynikającym z przepisów szczególnych (art. 390 § 2 k.p.c.) - nie oznacza, że dana uchwała nie ma realnego wpływu na orzecznictwo sądów powszechnych, skoro zawiera określoną wykładnię normy prawnej popartą pogłębioną argumentacją. Nie inaczej jest w sprawie, bowiem Sąd Najwyższy dokonał analizy sytuacji także innych grup zawodowych, które nie nabywają uprawnienia do zbiegu świadczeń. Z tego punktu widzenia sam zarzut dyskryminacji nie został we wniosku odpowiednio umotywowany jako element mający na celu ponowne rozpoznanie omawianej kwestii. Należy przy tym zauważyć, że system emerytalny w ogólności posługuje się „zdarzeniem pewnym” jako elementem wpływającym na odmienne regulacje uprawnień danej grupy zawodowej. Wystarczy tylko wspomnieć, że w systemie powszechnym jest to rok urodzenia (zob. art. 24 i 27 ustawy emerytalnej), zaś potencjalne na tym tle problemy wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny (zob. wyrok z dnia 15 lipca 2010 r., K 63/07, OTK-A 2010 nr 6, poz. 60).

Ergo, wszelkie wątki poruszone we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tracą na znaczeniu, skoro ich celem jest kontestowanie modelu wykładni prawa dokonanej w opisywanej wyżej uchwale.

Autonomicznej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej nie tworzy poruszony problem nowelizacji ustawy zaopatrzeniowej, bowiem ona nie dotyka sytuacji faktycznej, w jakiej w sprawie znalazł się ubezpieczony. Nowe brzmienie art. 15aa tej ustawy tworzy własne dodatkowe przesłanki obliczenia świadczenia. Zatem jeśli skarżący dostrzegł, że ten element obligował Sąd Apelacyjny do szerszego spojrzenia na wartości konstytucyjne, to winien je skwitować pogłębionym wywodem prawnym w tej części wniosku, tak by nie było wątpliwości, o jakie wartości chodzi, a tym samym wypełnił nałożone na niego związane z

udokumentowaniem okoliczności ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy ich nie poszukuje za stronę ani nie rekonstruuje samodzielnie.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś o kosztach orzekł z mocy art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1 i 398²¹ k.p.c.

[SOP]

(r.g.)